

pro ACTIUNEA CATOLICA ROMANA

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fondată în 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Un Simposion asupra unificării datei Paștelui organizat de Fundatia Europeana Dragan la Roma

În 31 Ianuarie, s'a ținut la sediul roman al Fundației Europene Drăgan, al doilea din ciclul de șapte Simpozioane dedicate unificării datei Paștelui promovate de această Fundație.

Tema Simpozionului, la care a luat parte un public ales, urmărind cu viu interes expunerile zilei și debaterile succesive, era « Paștele în gândirea creștină ».

Au presidat simpatica manifestație ecumenică profesorul Ortiz de Urbina și prof. Curuni, care a citit comunicarea arhimandritului Basilios Tsiopanās, absent din Roma, arhimandritul Aristide Brunello și monșiorul Stefano Virgulin, ca totdeauna moderator și coordonator al discuției.

După salutul adresat publicului, monșior Virgulin a prezentat asistentei pe cei doi conferențieri, dând apoi cuvântul profesorului Curuni, care, cum spuneam, a citit comunicarea arhimandritului Tsiopanās.

Paștele izvor al unității creștine

Paștele, întrucât adevăr fundamental și fapt spiritual central al credinței, a alimentat atât de puternic gândirea creștină, încât a dat naștere, în contextul acestei gândiri, la un capitol deosebit de bogat, cu ajutorul căruia Biserica a încercat rând pe rând să explice și să analizeze cea mai importantă dintre legăturile oamenilor cu Dumnezeu.

Invierea Domnului este, și vrea să fie un « transmțător », care încearcă să atingă coardele cele mai sensibile ale conștiinței omenști, care sunt și trebuie să rămână « receptoare » sensibile ale mesajilor transcendente.

« Paștele e postulatul principal al dialogului de unire al Bisericilor: un dialog în unire, pentru unire și pentru reconcilierea creștinilor în dragoste; aceasta e tema gândurilor dictate de mesajul pascal conștiinței bisericesti și religioase. Si acesta e motivul pentru care Bisericile lui Christos cultivă dialogul ecumenic și dialectica unitară; un dialog pentru reconciliere în vederea unirii ».

Dialectica ecumenică și dialogul unionist contemporan nu pot fi decât o întâlnire spirituală în dragoste; o comuniune de sentimente a întregii familii creștine; care « va îngropa elementele moarte și va elibera adevărurile încă încătușate ».

Dragostea duce la adevăr, întocmai cum rugăciunea duce la Credință. Datorită ei « eu » devine « noi » și în acest « noi » e prezentă întreaga creștinătate.

Pentru a ne uni trebuie să ne iubim, să ne cunoaștem, să ne întâlnim unii cu alții; trebuie să ajungem, prin comuniunea sentimentelor, la comuniunea spiritelor. Prin comuniunea dragostei trebuie să ajungem la acelaș Potir.

A încheiat conferința arhimandritului Tsiopanās o anecdotă asupra lui Michelangelo.

Trecând într'o zi pe una din străzile Romei, Michelangelo vede în fața unei case în construcție un mare bloc de marmoră. Aflând de la constructor că blocul acela nu folosea la nimic, sculptorul îl roagă să-i fie trimes la atelier, fiindcă voia « să elibereze un inger încătușat » în bucata aceea de marmoră.

« La rândul nostru trebuie să transportăm blocul divergențelor noastre în atelierul dragostei » — încheia conferențiarul. În el e încătușat un inger. Să-l eliberăm. E ingerul Nașterii Domnului, care vestește « gaudium magnum » popoarelor. E ingerul Invierii, care vestește biruința lui Christos asupra morții, viața, pacea. E ingerul zilei judecării din

urmă, care, cu trâmbița sa, vestește că Cel care este și care era e și Cel care vine, în intervalul dintre istorie și veșnicie, pentru a primi Biserica Sa unită și glorioasă ».

Conferențiarul a mulțumit apoi Fundației Europene Drăgan pentru invitația de a lua parte la Simpozionul actual, care întocmai ca cele care l'au precedat și ca cele care vor urma, constituie « nu numai un pas pozitiv spre unirea Bisericilor, ci terenul pe care se vor desvolta și vor fi studiate și rezolvate problemele astăzi în centrul atenției Bisericilor lui Christos în marș spre unitate ».

Paștele în gândirea teologică

A luat apoi cuvântul al doilea conferențiar, profesorul Ortiz de Urbina, relevând în primul rând deosebirea dintre gândirea teologică modernă, care reduce Paștele la ultimul act al unei serii întregi de momente ale Pasiunii, și concepția vechei teologii creștine, pentru care Paștele însemnă succesiunea tuturor evenimentelor care constituie ultima etapă a parabolei pământesti a lui Christos:

(Urmează la pag. 2)

Masa prezidenței

(Urmează din pag. 1)

de la Cina cea de Taină la Înviere.

Pentru Meliton din Sardes, din a cărui operă conferențiarul a citat predica asupra Paștelui — misterul pascal cuprinde jertfa lui Christos ca om, și Învierea Sa ca Dumnezeu.

Aceiaș e și teza celor două omelii pseudo-chrisostomiene inspirate una de predica (sau Tratatul) « Asupra Paștelui », de Hipolit, cealaltă de Origen.

Deși totul sfârșește cu biruința lui Christos Regele, oratorul omeliei inspirată de Hipolit insistă asupra etapelor jertfei de sine a lui Christos pe Calvar.

Omelia pseudo-chrisostomiană inspirată de Origen se oprește îndelung asupra banchetului cuharistic, adevărata Cină pascală, explicându-i semnificația soteriologică.

De asemeni, în omelia predicată în Antiohia cu ocazia sărbătorii Învierii, Sfântul Ioan Chrisostomul (Gură de Aur) releva aspectul soteriologic al Învierii și legătura ei cu Calvarul. Se vorbește de sărbătoarea Paștelui pornind de la baza ei, care e jertfa Mântui-

torului.

Aceiaș aspect soteriologic al morții și învierii lui Christos — « care nu e o particularitate a Părinților răsăriteni » — e desvolțată de Sfântul Augustin, care aproape repetă cele spuse de Sf. Ioan Chrisostomul.

Cățiva ani mai târziu, Sfântul Leon cel Mare povestește că la Roma, în însăși Basilica Sf. Petru, se recita, în ajunul Paștelui, misterul Patimilor, Morții și Învierii Domnului. Era anunțarea Sacramentului pascal (paschale Sacramentum), care începea cu trădarea lui Iuda și se sfârșea cu Învierea glorioasă a lui Christos.

Examinarea tuturor acestor texte ducea conferențiarul la concluzia că în teologia patristică Paștele nu celebra Învierea artificial despărțită de celelalte momente ale Mântuirii, ci totalitatea acestor momente.

În toate aceste cazuri Sfinții Părinți când vorbesc de Paști, vorbesc implicit de Răstignire. « Privită în această amplă perspectivă primitivă, Învierea primește ea însăși semnificația de act final al dramei eliberării noastre de moarte și de păcat » — a spus

păr. De Urbina.

Dacă privim vechiul « Praeconium Paschale » latin, chemat și « Exultet », ale cărui origini trebuie căutate dincolo de veacul VII și care la Roma se cânta încă din veacul VIII în ajunul Paștelui, avem confirmarea amplexării viziunii soteriologice a gândirii creștine primitive. Acest superb document liturgic cuprinde în Paști și jertfa Mielului, răscumpărarea păcatelor și stropirea cu sângele victimei, acte, toate acestea, care se referă mai curând la Pasiune decât la Înviere, împreună cu care sunt amintite. Textul continuă numind « necesar » păcatul lui Adam anulat de moartea lui Christos: « fiindcă la ce ne-ar servi faptul de a ne fi născut dacă n'am fi fost mântuiți? »

Ca totdeauna, și acest Simpozion asupra unificării sărbătorii Paștelui a fost urmat de câteva intervenții ale publicului, la întrebările căruia au răspuns profesorul de Urbina și monșiorul Virgulin, care a încheiat apoi edificanta întâlnire ecumenică, mulțumind celor doi conferențieri și publicului, pentru participarea lor la fel de prețioasă.

O vizita la Consiliul Mondial al Bisericilor

Doctorul Constantin Drăgan întovărășit de secretarul său particular, dl. Davanzo, a făcut o vizită la Consiliul Ecumenic al Bisericilor de la Geneva, în cursul căreia a avut o lungă și cordială convorbire cu doctorul Lukas Vischer, secretarul Consiliului.

Înainte de a expune amănunțele care au caracterizat această întâlnire, socotim necesar să oferim cititorilor noștri câteva informații asupra structurii, organizației și scopurilor acestui Consiliu din care fac parte 240 Biserici și comunități creștine din întreaga lume, reprezentând optzeci de țări. Există totuși o seamă de Biserici, printre care câteva deosebit de importante ca număr al credincioșilor și extindere geografică, încă în afara Consiliului, căruia îi oferă, totuși, colaborarea lor în diferite domenii de activitate.

Consiliul Ecumenic al Bisericilor e un instrument care vrea să mărturisească și să servească unitatea Bisericii. În sânul acestui important organism diferitele Biserici-membri își discută divergențele în domeniul doctrinei, al organizației bisericești, al programelor și al activității misionare.

Consiliul Bisericilor nu urmărește nici un fel de centralizare administrativă și nu vrea să fie o « supra-Biserică », ci dimpotrivă favorizează și înlesnește schimburile directe între Biserici.

Intrunirea generală a Consiliului se ține din șase în șase ani și e compusă din delegații Bisericilor-membri. Intrunirea stabilește linia politică și programul Consiliului și alege cei șase președinți ai săi și membrii Comitetului său Central.

Comitetul Central se compune din o sută de membri, se întrunește odată pe an și e răspunzător de verificarea realizării programului stabilit de Intrunire. Consiliul dispune de asemeni de un Comitet executiv compus din paisprezece membri, care se întrunește odată la șase luni.

În sfârșit, Secretariatul general, compus din circa 200 de persoane, e însărcinat cu executarea programului; secretariatul acesta are conducerea efectivă a a Consiliului Ecumenic

al Bisericilor.

Activitatea Fundației Europene Drăgan pe tărâmul ecumenic a fost ilustrată, în liniile ei mari, de doct. Constantin Drăgan, care a expus pe scurt cele discutate în cele trei Simpozioane organizate anul trecut de Fundația care-i poartă numele, la sediile sale de la Roma și Atena, asupra temei unificării datei Paștelui.

Doctorul Lukas Vischer și-a exprimat satisfacția pentru această inițiativă a Fundației Europene Drăgan și a voit să precizeze că unificarea datei Paștelui e o problemă luată în discuție de mai multe ori de Consiliul Bisericilor, fără însă să se fi ajuns la un rezultat.

În ultimul timp Consiliul a început din nou să se intereseze de chestiunea pascală, trimițând tuturor Bisericilor-membri un chestionar conținând șase întrebări, pentru a

avea părerea lor asupra acestei probleme.

Sondările efectuate de Consiliu au dat următoarele rezultate: 95 la sută din Biserici au propus o dată unică, în timp ce 5 la sută din ele s'au pronunțat pentru o dată mobilă, dar comună.

Unele Biserici n'au răspuns însă la chestionar, de pildă Biserica greacă Biserica etiopică, Biserica rusească și altele. Biserica ortodoxă română a propus ca dată a Paștelui a doua Duminică din Aprilie; Biserica Romano-catolică s'a pronunțat în favoarea unei date comune.

Acest prim pas constituie o simplă anchetă

— a precizat dr. Vischer — dar Consiliul Bisericilor înțelege să reexamineze problema Paștelui pentru a putea face propuneri mai concrete și mai realiste la lumina evoluției conștiinței lumii.

E necesar să se sublinieze că unele Biserici au răspuns după ce au întrunit o comisie proprie de experți; altele și-au consultat credincioșii, iar altele au răspuns pur și simplu prin capii sau secretariatele lor.

Dr. Vischer l'a informat pe dr. Drăgan că în luna Martie se va ține, la Centrul ortodox de la Geneva, o întrunire la care vor participa cinsprezece reprezentanți ai diferitelor Biserici, pentru a stabili metoda comună de urmat în acțiunea pentru unificarea datei Paștelui.

Răspunzând la o întrebare a dr. Drăgan, Doct. Vischer a asigurat că va propune o eventuală participare a Fundației Europene Drăgan la această întrunire, rezervându-se să-i comunice hotărârea care va fi luată cu privire la această propunere.

Dr. Vischer și-a exprimat aprobarea la inițiativele Fundației Europene Drăgan și a atras atenția asupra a două chestiuni, după părerea sa de importanță fundamentală: a) organizarea de către Fundația Europeană Drăgan a unei apropiate Mese rotunde la Viena, la care ar putea fi invitați și reprezentanții Bisericii rusești; b) organizarea unor Mese rotunde în care să fie examinate câteva probleme de drept canonic și să se analizeze raporturile dintre Stat și Biserică. Un studiu de felul acesta ar putea fi promovat sub auspiciile diferitelor Biserici.

Doct. Vischer l'a informat pe dr. Drăgan asupra unei întruniri recente în care treizeci de persoane au discutat, timp de o săptămână, o seamă de probleme care vor fi ulterior examinate în domeniul raporturilor dintre Stat și Biserică.

Consiliul Ecumenic al Bisericilor ar dori să se adreseze tuturor Institutelor de cultură și Fundațiilor, solicitându-le contribuția în această problemă, care a avut un rol determinant în istoria Europei.

Consiliul Mondial al Bisericilor si unificarea Paștelui

Unificarea datei Paștelui e una din problemele care au ocupat un loc important în programul de activitate al Consiliului Mondial al Bisericilor.

Dacă în epoca reformei gregoriene a calendarului unificarea Paștelui a fost promovată numai de Biserici, în zilele noastre inițiativa aceasta a găsit colaboratori zeloși în multe organizații laice.

După primul război mondial Societatea Națiunilor încercase să introducă o dată uniformă și stabilă pentru sărbătorirea Paștelui. Motivele care o făceau să ocupe de problema aceasta erau însă cu totul profane. Organismele însărcinate cu reforma calendarului, în cadrul căreia trebuia să fie înfruntată și chestiunea unificării datei Paștelui, erau totuși perfect conștiente că trebuia să se acorde cea mai mare atenție pronunțării Bisericii creștine asupra acestei probleme.

Comitetul de consultare și tehnic pentru Comunicații și Transporturi al Societății Națiunilor, decidea așadar să solicite colaborarea Sfântului Scaun, a Patriarhatului Ecumenic și a arhiepiscopului de Canterbury.

Secretariatul general al Societății Națiunilor se adresa deasemeni, printr'o scrisoare circulară, diferiților șefi de Stat și cătorva autorități bisericesti și religioase, cerându-le să-și expună pozițiile respective privitor la « chestiunea pascală » și să prezinte propuneri.

Sondajul, deși înregistra un succes parțial mai ales privitor la răspunsurile Patriarhatului ecumenic și al Bisericii anglicane, se încheia fără un rezultat concret.

După un al doilea faliment al inițiativei, Societatea Națiunilor încredința Consiliului ecumenic pentru creștinismul practic însărcinarea de a proceda la o nouă sondare la nivel intereclesial. La 25 Iulie, în anul următor, Consiliul supunea Societății Națiunilor răspunsurile date de diferite Biserici, și care în general erau destul de încurajante.

În marea lor majoritate Bisericile erau de acord asupra necesității unei date fixe pentru Paști, cu condiția ca consimțământul lor să fie unanim.

În cursul sesiunii sale plenare din Septembrie 1965 de la Novi Sad, în Iugoslavia, Consiliul ecumenic pentru creștinismul practic cerea tuturor Bisericilor, care fuseseră deja consultate să-și exprime punctul de vedere.

Răspunsurile manifestau o mare identitate de vederi. Dar ancheta era limitată la un număr redus de Biserici. Multe dintre ele, apoi, ca Biserica ortodoxă rusă, nu se putuseră pronunța, așa încât chestiunea pascală continua să rămână deschisă.

O propunere rezonabilă și în același timp practică a fost aceea făcută de Consiliul Mondial al Bisericilor în 1965, care sugera alegerea aceluia dintre răspunsurile date de Bisericile interpellate, care întrunise cel mai mare număr de păreri favorabile, cerându-se apoi Bisericilor să se exprime aprobând sau respingând acel răspuns.

Dacă majoritatea Bisericilor ar fi fost de acord cu propunerea aceasta, ea urma să fie prezentată Națiunilor Unite, informându-se în același timp autoritățile guvernamentale ale diferitelor State, pentru a se ține seamă de ea în legislațiile respective.

Chiar dacă divergențele Bisericilor asupra datei Paștelui nu trebuie să fie supraevaluate, de oarce — cum scria într'o expunere a chestiunii pascale doct. Lukas Vischer (sept. 1965) « unitatea Bisericii se manifestă în însăși Învierea lui Christos, și nu în temeinicia unei date comune », Bisericile creștine vor trebui să se hotărască să facă să înceteze scandalul desbinării lor chiar și asupra aceleia care fiind isvorul însuși al credinței, e cea mai mare și cea mai importantă sărbătoare a creștinismului.

« Fixarea unei date comune — scria dr. Vischer — ar permite Bisericilor să desvolte o conștiință mai accentuată a identității ori-

giniilor lor, origine care în ciuda despărțirilor le unește, și să mărturisească în chip mai evident această identitate în fața lumii ».

Jena despărțirii, tocmai privitor la sărbătoarea lor esențială e din ce în ce mai simțită de creștini. Atâta timp cât Bisericile au fost circumscrie într'un teritoriu limitat, divergența lor asupra celebrării Paștelui era mai puțin vizibilă. Astăzi însă amestecul din ce în ce mai mare al populațiilor — și deci și al religiilor — expune creștinii la critica credincioșilor de alte religii, care nu pot înțelege de ce creștinii îl fac să moară și să învie pe Dumnezeu lor de două ori, la distanță de câteva zile.

O Suplica pentru unificarea datei Paștelui

Patriarhul Athenagoras citește Suplica pentru unificarea datei Paștelui

O delegație a Fundației Europene Drăgan a înmănat Patriarhului Ecumenic Athenagoras următoarea Suplică iscălită de Dr. Constantin Drăgan:

* * *

Noi, elementul laic al Bisericii, participând la marea chemare a veacului acestuia, în învierea Bisericii lui Hristos, cu libertatea de cuget pe care o au fiii lui Dumnezeu (Rom. 7, 21) inspirați de Duhul Sfânt, luptăm pentru întregirea dragostei lui Hristos în toți (Corinteni 1-13-8) și pentru împlinirea legii (Romani 13-10).

Si așa cum am făcut-o verbal la 12 Octombrie 1968, la Constantinopol, când am solicitat sărbătorirea în comun a Paștilor și împlinirea și altor pași concreți spre ecumenicitate, ne adresăm iaraș Tie Parinte, în acest serios moment al omenirii, când omul pășeste în Cosmos căutând adevărul în Imparația Domnului, și în dreapta Ta chemare a tuturor creștinilor în unire cerem cu evlavie săr-

bătorirea în comun a Paștelui, așa cum s-a discutat în cele două întâlniri clerico-laice ale noastre, la Roma la Masa Rotunda de la 10 Mai 1969 și la Atena la Symposionul de la 11 Iunie 1969, vă supunem concluziile acestor două întâlniri pentru crearea bazei unei mai departe prelucrări sinodale și cerem binecuvântarea Voastră pentru munca noastră în continuare la atingerea marilor speranțe ale credincioșilor laici, speranțe pentru care trudește de totdeauna marea Biserică a Constantinopolului, în frăție cu primatul Romei, Papa Paul al șaselea.

Al Prea Sfinției Voastre
fiu spiritual
Dr. Constantin Drăgan

Președintele Fundației Europene Drăgan
Atena - Roma - Palma de Mallorca
. München - Paris.

Intercomuniunea în concepția catolică

Secretariatul pentru Unirea Creștinilor a publicat recent o Declarație în care se precizează poziția Bisericii catolice privitor la « Euharistia comună », adică la celebrările euharistice la care participă creștini de diferite confesiuni.

Motivul acestei « puneri la punct » — precizează documentul — se datorește faptului că în ultimul timp, în diferite părți ale lumii, au fost luate, în domeniul participării comune la Euharistie, inițiative care angajează pe de o parte credincioșii și clerul Bisericii catolice, iar pe de altă parte creștinii și slujitorii altor Biserici și comunități.

O astfel de inițiativă, care s'a avut în 1968 în Franța, fusese cenzurată cu toată severitatea atât de autoritățile bisericesti catolice cât și de cele protestante. În același an, în urma unui episod analog, la Medellin, în Columbia, Secretariatul pentru Unirea Creștinilor amintea, prin președintele său, cardinalul Bea, normele în vigoare în Biserica romano-catolică în materie de « comunicatio in sacris ». Puțin după aceea, Sfântul Părinte se pronunța asupra aceleiași chestiuni în audiența acordată cardinalilor episcopilor și consultanților Secretariatului pentru Unire, întruniți în sesiunea plenară anuală.

« Pentru a fi promovat cu folos — spuse atunci Sfântul Părinte Paul VI — e necesar ca ecumenismul să fie dirijat, supunându-se realizarea lui la regulile precise. Noi socotim că normativul ecumenic nu e o simplă culegere de sfaturi care să poată fi primite sau ignorate după placul fiecăruia, ci e o adevărată expunere a disciplinei care trebuie să fie acceptată de toți cei ce vor cu adevărat să servească ecumenismul ».

Toate aceste precizări și avertismente n'au reușit însă să pună capăt inițiativelor arbitrare. O anchetă recentă a demonstrat că deși mai puțin « spectaculare », anul trecut aceste « intercomuniuni » au fost mult mai numeroase, și că au încercat să acrediteze în opinia credincioșilor caracterul de « normalitate » a acestei abateri de la disciplina canonică.

De aceea Secretariatul pentru Unirea Creștinilor a fost nevoit să intervie din nou, amintind dispozițiile date, în materie de ecumenism, de decretul Conciliului Vatican II (Unitatis redintegratio și Orientalium Ecclesiarum) și precizările conținute în prima parte a Normativului Ecumenic.

Nerăbdarea manifestată de masa credincioșilor, în numeroase Biserici și comunități eclesiale față de « încetineala » manifestată de progresul acțiunii pentru refacerea unității, este desigur una din explicațiile acestor episoade înfierate de autoritatea bisericască. « Intențiile sunt desigur bune și lăudabile — comentează ziarul Vaticanului — dar inițiativele de felul acesta sunt de cele mai multe ori lipsite de o justă evaluare a datelor problemei refacerii unității și de o apreciere în acord cu punctul de vedere al credinței revelate și al structurii instituției dumnezeiești a Bisericii ».

Așa cum a proclamat în numeroase documente Conciliul Vatican II, Euharistia e însuși centrul Misterului Bisericii. Cu ea Biserica oferă, prin Christos, Tatălui cerese Jertfa care e « inima Liturghiei » și care I se cuvine și I se datorează. Dar pentru ca acest cult să fie valabil e necesar ca Christos să fie

făcut prezent cu adevărat pe altar. Si această prezență — ne învață atât Biserica catolică cât și Biserica ortodoxă — nu poate fi suscitată decât în virtutea puterii specifice date apostolilor de însuși Christos și transmisă, prin punerea mâinilor, acelor care după ei, trebuie să fie investiți cu aceiași putere. Conciliul Vatican II a expus doctrina tradițională a Bisericii asupra acestui « Sacerdoțiu ministerial », care se deosebește de « sacerdoțiul comun » al credincioșilor. Decretul conciliar asupra ecumenismului și Normativul ecumenic elaborat ulterior au făcut din această doctrină temelia importanței deosebite dintre atitudinea Bisericii catolice față de Bisericile ortodoxe răsăritene și atitudinea sa față de confesiunile născute din Reforma protestantă, care resping noțiunea unui « sacerdoțiu ministerial ».

Aceste confesiuni văd, în cel mai bun caz, în « sacerdoțiul ministerial » delegarea de

către toți credincioșii a unei puteri pe care în principiu câțiva dintre ei o pot exercita pentru o bună rânduială în Biserică.

Sprijinindu-se pe această deosebire, recenta declarație a Secretariatului pentru Unitate amintește că participarea în comun la Euharistie nu poate fi aceeași pentru Bisericile ortodoxe și pentru comunitățile protestante. A nu se ține seamă de această deosebire într-o eventuală concelebrare euharistică, înseamnă a se produce confuzie și a se întârzia un progres cu adevărat rodnic al ecumenismului.

Decretul asupra ecumenismului consideră concepția teologică protestantă despre Euharistie numai ca punct de plecare pentru dialog; ca un prim pas, care ar putea duce, cu ajutorul lui Dumnezeu, la recunoașterea de către protestanți a condițiilor de existență a sacerdoțiului ministerial, singurul care, după teologia catolică, poate asigura « autenticitate și integritate » esenței Euharistiei.

Un gest cu adevărat ecumenic

O inițiativă ecumenică vrednică de a fi semnalată pentru înalta ei semnificație religioasă și morală, a venit să îmbogățească, anul acesta Săptămâna mondială de rugăciuni pentru Unitatea Bisericii lui Christos.

Protagonisti ai splendidului gest au fost arhiepiscopul catolic al Parisului, Cardinalul Marty, și pastorul protestant Westphal, Președinte al comunităților protestante din Franța, care au dispus vărsarea unei părți din totalul sumelor primite de Bisericile lor în cursul Săptămânii pentru Unitate Instituției ortodoxe Sfântul Sergiu de la Paris, pentru restaurarea clădirilor care compun această veche Instituție religioasă.

Intemeiat în 1925, într-o epocă în care majoritatea teologilor și filosofilor ruși, persecutați de regimul comunist, au căutat adăpost în Franța, Seminarul acesta e astăzi frecventat nu numai de studenți provenind din toate țările Europei occidentale, ci chiar de tineri din Statele Unite, din Australia și din alte părți.

Rectorii săi au fost totdeauna promovatori activi ai ecumenismului, în numele căruia au organizat întâlniri între catolici și protestanți; mai multe chiar — precizează o corespondență de la Paris, comentând gestul celor doi donatori — decât cele organizate de înșiși catolicii sau protestanții.

Mesagiul iscălit, cu ocazia Săptămânii Unității de Arhiepiscopul Marty, de Pastorul Westphal, de episcopul Melitos, exarh al Patriarhului Athenagoras, și de preotul anglican Geenaere, amintește că « Dumnezeu ne interpelează pentru nevoile fraților noștri, atunci când aceștia reclamă pâine, locuințe, dreptate, pace și drept la o condiție socială mai umană ».

« Gândul autorităților religioase — conține mesagiul — se îndreaptă spre toți oamenii, indiferent dacă ei sunt evrei sau musulmani, catolici sau adepți ai altor confesiuni sau religii.

Ecumenismul denunță azi multe simptome,

dacă nu de autentică criză, în orice caz de dezorientare generală, datorită insucceselor încercărilor de a se promova unitatea printr-o confruntare teologică a diferitelor doctrine. Gesturi ca acela care din inițiativa cardinalului Marty și a Pastorului Westphal va restitui culturii religioase un Institut cu un lung și luminos trecut, sunt poate mai folositoare cauzei ecumenice decât disputele teologice, chiar dacă climatul în care se rezolvă astăzi aceste confruntări doctrinare e caracterizat de o bunăvoință și o deschidere necunoscute în trecut », comentează știrea un cotidian catolic de la Milano.

Noile generații sunt de altfel foarte puțin sensibile la controversele teologice. Ele se entuziasmează, dimpotrivă, pentru toate inițiativele care transportă mișcarea pentru refacerea unității creștine pe tărâmul realităților practice, pentru acel ecumenism a cărui nouă lozincă e servirea reciprocă, e colaborarea interconfesională: singurele care, « scurțând distanțele fizice » dintre creștinii de diferite confesiuni, vor duce cu necesitate la unitatea doctrinară de mâine, care înseamnă comuniune de credință și de cult ».

Până atunci Bisericile creștine pot și trebuie să se angajeze într-o operă comună, cu mijloace și intenții comune, pentru a ușura retelele endemice de care suferă omenirea. Fiindcă — spunea odată președintele Consiliului mondial al Bisericilor, Carson Blake — a predica Evanghelia unui om înfometat, fără a-i da să mănânce, e un lucru zădărnice și crud ».

A căuta unitatea, ignorând sau nesocotind problemele și nevoile fraților noștri, înseamnă a umbla după himere.

Arhiepiscopul catolic și pastorul protestant au pus efortul ecumenic al respectivelor comunități în făgașul sigur al unei realități concrete, care asigură cauzei ecumenice salvarea celui excelent instrument de reapropiere spirituală a Bisericilor lui Christos, care a fost totdeauna Seminarul Sf. Sergiu de la Paris ».